

بیگانه آشنا | بهمن جلالی

www.ketab.ir

مجموعه ۶۰ بنا دارد تصویری از جریان عکاسی معاصر ایران در موضوعات مستند اجتماعی، عکاسی هنری و سایر جریان‌های پویا و مؤثر ارائه کند. عکاسان بر مبنای دامنه تأثیر آنان، اهمیت تاریخی، نگاه خلاق و تلاش مستمرشان انتخاب شده‌اند. عکس‌های هر مجموعه با انتخاب و اختیار عکاس گزیده شده و ناشر با نگاه عکاس همراهی کرده است.

سرشناس: جلالی، حسن. ۱۳۸۸-۱۳۲۳، گردآورنده عنوان و نام پدیدآور: یگانه آشنا/ بهمن جلالی. مشخصات نشر: تهران: چاپ و نشر نظر، ۱۳۹۸.
مشخصات ص: ۱۳۰ ص. روز (روز)، ۲۱/۵×۱۴/۵ م. شابک: ۳-۳۱۱-۱۵۲-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیا موضوع: عکس‌ها -- ایران -- مجموعه‌ها
موضوع: Collections: Photographs. رده بندی کنگره: TR۶۵۴ رده بندی دیویی: ۷۷۹/۹۹۵۵ شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۵۳۰۴۸

موسسه فرهنگی پژوهشی چاپ و نشر نظر

خیابان ایرانشهر جنوبی، کوچه شریف، شماره ۲

تلفن: ۸۸۴۴۱۷۸ - ۸۸۴۳۲۹۴ - ۸۸۴۳۱۰۳

www.nazanpub.com

info@nazanpub.com

بیگانه سنا ابرمیر جلالی

زیر نظر: © رعنا حوادی ابرجالی

مقدمه: رضا شیخ، رعنا حوادی • منحه آرای و طرح روی جلد: روشنگر مافی

چاپ: چاپ و نشر نظر • پیش از چاپ: سعید کاوندی • مدیر تولید: مهدی ابراهیم

تیراژ: ۱۵۰۰ جلد • چاپ نخست: تیرن ۹۸۰۱ • شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۲-۳۱۱-۳

© هر نوع تکثیر، انتشار یا استفاده از تمامی یا بخشی از اثر به شکل فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش، ممنوع و قابل پیگرد قانونی است.

انتخاب مجموعه‌ای عکس از عکاس مطرح معاصر ایرانی، بهمن جلالی (۱۳۲۳-۱۳۸۸) و یا به عبارتی خلق چکیده‌ای تصویری از دوره زمانی نزدیک به چهل سال کار پویا و مستمر، در غیاب او، کار ساده‌ای نیست. اما آنچه ما را در این راه یاری می‌دهد اعتقاد راسخ او به عکاسی مستند و عشق پایان‌ناپذیر به زادگاهش، به مرز و بوم ایران و به ایرانیان است. عشقی که از سال‌های جوانی تا آخرین روزهای زندگی چراغ راهش بود و او را هدایت می‌کرد تا به سراسر این کشور سفر کند، به هر کوی، برزنی سر بکشد، بارها و بارها به همان نقاط بازگردد، و از مردمانی که در گستره ایران زمین زندگی می‌کنند، عکس بگیرد. شناختی عمیق و گسترده از سرزمین و مردم کشورش داشت.

بهمن جلالی کشور ایران در حال تحول و جامعه ایرانی در حال گذار را - که در این میان انقلاب و جنگ را نیز تجربه می‌کند، به مدت قریب به چهار سال به سند عکس ثبت کرد. بی‌گمان او به ارزش این اسناد تصویری به‌خوبی واقف بود. عکس‌های پیرایه از ایران، یوغنی و دستچینی از سه مجموعه: ماهیگیران شمال و جنوب (۱۳۴۹-۱۳۷۵)، معماری (۱۳۴۸-۱۳۷۵) و منظر شهری (۱۳۸۴-۱۳۸۵)، به همراه تعدادی عکس از اقوام مختلف ایرانی است.

بهمن جلالی خبرنگار، تاریخ‌نگار، جامعه‌ناس، معمار و یا شهرساز عکاس نبود. او به دنبال ثبت شخصیت و فردیت خود عکاسش نبود. او به دنبال ثبت بدون واسطه، خود بود: انسان ورد پای انسان از منظر اجتماعی، فرهنگی، معماری و تاریخی در محیط زندگی. عکس‌هایش به بیان خودش، بر دو رکن «زمان و مکان»، از دو منظر کلان و خرد، استوارند. بی‌گمان او در لحظه عکاسی به این مباحث فکر نمی‌کرد، سال‌ها، عکاسی ذات و چشم او را پرورش داده بود. دید عکاسانه او در اشرفش بر بازی سایه و نور در بستر بی‌آلای سیاه سفید، کادر بندی موشکافانه و دقیق نمود پیدا می‌کند. حضور هیچ عنصری و محل قرارگیری آن در کادر و به قولی: چیدمان عکس، بر حسب اتفاق نبوده که حاصل آن تصاویری آرام و بی‌تش اند. آن روی سکه همانا احاطه و درک او از فن عکاسی و در دوربین است. آن چیزی که در دنیای دیجیتال امروز کم‌تر از آن صحبت می‌شود و دستاوردهای سال‌های طولانی آن‌گونه که فراموش سپرده می‌شود. در نهایت، آرامش درون او در آرامش عکس‌هایش نمود پیدا می‌کند و در برخورد مستقیم و رویاروی، در حین ثبت واقعیت، زیبایی خاصی به مانند نگارگری به لحظه‌ها و سوزده‌هایش القاء می‌کند. عکس‌های مجموعه پیش از هر کدام به مانند تابلویی است که در سکون و آرامش نقاشی شده باشند؛ حال آن‌که تصاویری حاصل باز و بسته شدن چند ثانیه‌ای عدسی یک دوربین اند، پس شاید می‌باید گفت که بهمن جلالی یک «تصویر نگار» بود.

این‌جا، شاهد پرسه زدن در خیابان و ثبت واقعه‌ای تصادفی و یا کشف غیر منتظره منظره و نشانی دیوار نیستیم؛ به دنبال نگارش تصویری خبری نیز نیستیم. در این‌جا، عکس‌ها به تفاضات تحمیل شده بر انسان‌ها، ساده‌اند. دارند. ماهیگیر، کوچ‌رو، چوپان، دهقان، و شهروندی غرق در آلودگی‌های شهری و محیط زیستی ناپایدار به بی‌سقف پوشت می‌اندازد. همگی، انسان‌هایی روان به دنبال روزی خود در روزمرگی زندگی هستند. مجموعه‌ها و تک‌عکس‌ها بی‌بهمن جلالی راوی داستان زندگی اند، تمامیت روایت یک زندگی در یک عکس، تکه‌ای از چهل تکه‌ای که هر تکه خود چهل تکه است - در زمان، فضا و جغرافیای ایران.